

ویسی بخارایی

ویسی بخارایی (vey.si-ye.bo.xa.ra.i)، محمدسعید فرزند قاضی ملا سعدالدین، متخلص به ماهر، - ۱۸۶۳م، شاعر تاجیک. همچون پدرش در علم فرائض و حساب دست داشت. به خواندن کتاب های تاریخ و لغت و نیز کتب عربی می پرداخت. مهارت شاعری وی بیشتر در قصیده رخ می نمود که در آنها صنایع بسیاری به کار برده است. ویسی در جوانی درگذشت. قصاید ویسی بخارایی به شماره ۴۳۳۹/۵ در پژوهشگاه خاورشناسی فرهنگستان علوم ازبکستان مانده و قصاید زیر را در برگرفته است: قصیده هایی با نام «مدایح الاحباب»، قصیده و قبایح الاحباب»، قصیده ای دربردارنده ماده تاریخ بنیاد مسجد و مدرسه و قصیده قسمیه ای به نام «فتح الکتاب» دارای ماده تاریخ گشوده شدن شهر سبز.

منابع: تحفة الاحباب، ۱۸۸ - ۱۹۲؛ فهرست دستنویس های شرقی فرهنگستان علوم ازبکستان، ۳۵۵/۲؛ فهرست نسخه های خطی فارسی انستیتوی آثار خطی تاجیکستان، ۶۰/۲؛ گنج زرافشان، ۱۰۲ - ۱۰۴.

قبادیانی

ادب فارسی در آسیای میانه / ۹۶۸

Вайсии Бухорой

Вайсии Бухорой Муҳаммадсаъид фарзанди Қозӣ Мулло Саъдаддин, мутахаллис ба Моҳир, - 1863, шоири тоҷик. Ҳамчун падараш дар илми фароиз ва ҳисоб даст дошт. Ба хондани китобҳои таърих ва луғат ва низ китобҳои арабӣ мепардохт. Маҳорати шоирии вай бештар дар қасида рух менамуд, ки дар онҳо саноеъи бисёре ба кор бурдааст. Вайсӣ дар ҷавонӣ даргузашт. Қасидаҳои Вайсии Бухорой ба шумораи 5/4339 дар Пажӯҳишгоҳи шарқшиносии Академияи илмҳои Ўзбекистон монда ва қасидаҳои зеринро дар бар гирифтааст: қасидаҳои бо номи “Мадоиҳ-ул-ҳубоб”, қасидаи “Қабоиҳ-ал-аҳбоб”, қасидаи дарбардорандаи моддаи

таърихи бунёди масҷид ва мадраса ва қасидае ба номи “Фатҳ-ал-китоб” дорои моддаи таърихи кушода шудани Шаҳрисабз.

Манбаъҳо: Тухфат-ул-аҳбоб, 188-192; Феҳристи дастнависҳои шарқии Академияи илмҳои Ўзбекистон, 2/355; Феҳристи нусхаҳои хаттии форсии Институти осори хаттии Тоҷикистон, 2/60; Ганҷи Зарафшон, 102-104.

Қубодиёнӣ

Донишномаи адаби форсӣ. Адаби форсӣ дар Осиёи Миёна. – Техрон: Интишороти вазорати фарҳанг ва иршоди исломӣ, 1380, ҷ. 1, саҳ. 968.